

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

10. 09. 2024

изх. № 41113

Определен
суд
11.09.24
За уведомяване
№ 30/24
+ Юристик
Димитров

ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Уважаема г-жо Председател на Конституционния съд,

Моля да административате приложеното искане по чл.150 ал. 2 от Конституцията, отправено в рамките на н.о.х.д. № 4882/24 по описа на СГС, 16 състав.

Съобразно чл. 18 ал. 5 ПОДКС са приложени копия на част от материалите по главното дело – а именно снети, които съдържат информацията, изложена във фактическата обстановка (най-вече показанията на двамата служители под прикритие). Те – съобразно становището на сезиращия съд – са достатъчни за установяване, че задържането на заподозряното лице е било планирано. При все това изр. 4 се отнася до следствени действия, копия от протоколите от които не са приложени. Това е така предвид значителния им обем; все пак са приложени исканията от прокурора (доколкото бяха представени в два оригинала, като вторият е излишен).

Ако Конституционният съд реши, че това е недостатък на искането, незабавно сезиращият съд ще изиска отново досъдебното производство и ще представи копия от протоколите от тези следствени действия, както и заповедите за задържане на останалите три лица. Ако прецени за удачно сам да достигне до извод дали задържането е било планирано или не, ще му бъде изпратено в оригинал цялото дело, заедно със томовете класифицирана информация (в действителност срещу заподозряното лице са били използвани специални разузнавателни средства още от май 2024 г; тази дата не се посочва в искането).

На последно място, доколкото Конституционният съд публикува в сайта си документите, изпратени от сезиращия съд, по начин, при който личните данни на страните и другите участници по главното производство стават достояние на неограничен кръг лица, в приложеното искане не фигурират никакви лични данни. Вместо това лицето, чийто личен обиск е бил осъществен и след това обективиран в протокол за личен обиск, представен на сезиращия съд за одобрение, е наречено „заподозряното лице“.

Тук следва да се посочат неговите пълни данни. Моля, ако прецените за удачно това придружително писмо да бъде публикувано, тези лични данни да бъдат заличени.

Заподозряно лице –

Оставам в готовност да отстраня недостатъците на искането, съобразно дадените указания.

ИСКАНЕ

Дата: 09.09.2024
Софийски градски съд
В закрито заседание в следния състав:

Град: София
16 състав

Съдия: Иво Хинов

като разгледа докладваното от съдията Иво Хинов н.ч.д. № 4 882 по описа за 2024 година, установи следното:

Производството е по реда на чл.150 ал.1 т.2 от Конституцията.

Увод

1. Върховенството на Конституцията над закона би било действително съществуващо само когато съдът, който следва да приложи дадена законова норма и е установил конституционното ѝ несъответствие, може да го декларира по официален начин и да я остави без приложение.

2. Българският правен ред разделя тези правомощия между съда и Конституционния съд – а именно първият установява това несъответствие, вторият по негово искане го потвърждава или отрича, като отново първият прилага или не прилага оспорената законова норма.

3. Следователно, за утвърждаване на върховенството на Конституцията, е нужна активността и на двата субекта – без да бъде преди това сезиран, Конституционният съд не би могъл да обяви конституционно несъответствие, доколкото не действа служебно; а без съответното потвърдително произнасяне от страна на Конституционния съд, един съд, действащ като единствена инстанция, не би могъл да остави без приложение закон.

4. Този механизъм ще бъде компрометиран, ако Конституционният съд установи такива условия за сезирането си, които правят исканията на съда към него винаги достойни за отклоняване и никога за разглеждане по същество. След като не поставя такива изисквания към другите субекти, които може да го сезират, той ясно посочва, че не желае да се занимава с проблеми, възникнали по единично и конкретно дело.

5. От гл. т. на съдията, обаче, Конституцията е върховен закон, на който останалите закони не би следвало да противоречат. В действителност съдията се занимава само с конкретни дела – и единствено само при тяхното решаване може да приложи Конституцията. Когато установи конституционно несъответствие на закон, прилагането на Конституцията означава съдът да сезира Конституционния съд.

6. Опитът на настоящия съдебен състав по к.д. № 19/24, по което искането бе отклонено въз основа на доводи, нямащи общо със самото искане, не е достатъчно разубеждаващ и възпиращ за втори опит. Поради това следва да бъде поставен отново същият въпрос на вниманието на Конституционния съд – този път, обаче, в контекст, при който отклоняващите доводи по предходното дело са очевидно неотнормими.

7. Макар и настоящият сезиращ съд да е сигурен, че отново това искане ще бъде отклонено, доколкото отново ще се установи, че то страда от пороци, все пак изразява надежда, че Конституционният съд ще изложи доводите си с посочване на точките на настоящето искане, в които са обективирани тези пороци. Все пак именно поради това абзаците на настоящето искане са номерирани – за да благоприятства мотивирането на критиките към него.

8. Същевременно ясно мотивираната критика дава възможност за отстраняването на пороците. Оттук и възниква възможността някое от поредните бъдещи искания по този въпрос да се окаже, че вече отговоря на условията за разглеждане по същество.

9. В противен случай ще се окаже, че нормата на чл. 150 ал. 2 от Конституцията е фактически суспендирана от самия Конституционния съд (както той самият направи с Определение № 6/30.06.1992 г по к.д. № 12/92, в което прие, че отделен съдебен състав не може да сезира Конституционния съд; тази забрана отпадна с Определение № 1/01.07.1997 г по к.д. № 5/97).

Организация на изложението:

10. Първо се излагат фактическата обстановка на делото (т. 14 - 18), прави се неин коментар (т. 19 – 21); след това се излага приложимото право (т. 22 - 27);

11. Доколкото се повдигат определени проблеми за допустимостта на искането, предвид отклоняването му по к.д. № 19/24, се излагат определени доводи в тази насока (т. 28 – 29). Първо те визират липсата на доказателствени въпроси по главното дело (т. 30 - 40); сетне се обсъжда въпросът дали сезирация съд иска от Конституционния съд да упражни неговата собствена компетентност (т. 41 – 45). Обсъжда се и възможността сезирация съд да тълкува оспорения закон (т. 46 - 51), вкл. в аспекта на корективното конституционно тълкуване (т. 52 – 63), съобразно практиката на Конституционния съд (т. 64 – 76), като тази възможност е отречена (т. 77 – 81), след това необходимостта от искането (т. 82 – 90) и накрая използвания изказ (т. 91 – 93). Отново във връзка с отклоняването на същото искане по к.д. № 19/24 се коментира и чл. 21 ал. 6 ЗКС (т. 94 – 98).

12. След това се обсъжда начинът, по който е формулиран диспозитивът (т. 99 – 108), както и неприложимостта на правото на ЕС (т. 109 – 134) и приложимостта на ЕКПЧ (т. 135 - 140).

13. Накрая, доколкото се оказва, че това е най-маловажният въпрос, са изложени и доводи по същество – защо сезирацията съд приема, че чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК противоречи на Конституцията (т. 141 - 161). В заключение е направено и особено искане (т. 162 – 165).

Фактическа обстановка по главното дело

14. Софийски градски съд, 16 състав, е сезиран с искане от Софийска градска прокуратура за одобряване на протокол за личен обиск на определено лице. До този обиск разследването е било проведено като предварителна проверка по чл. 145 ал. 1 т. 3 ЗСВл. Били са установени лица, заподозрени в осъществяване на дейност по разпространение на огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях, като едно от тях е онова лице, чийто личен обиск е предмет на главното дело.

15. Спрямо това лице са експлоатирани специални разузнавателни средства, като един от способите е „доверителна сделка със служител под прикритие“. Такъв служител под прикритие е осъществил лична среща със заподозряното лице на 01.08.2024 г, при която заподозряното лице го уверило, че може да му достави много и различни огнестрелни оръжия; незабавно му предложило за продажба едно такова оръжие, което носило със себе си и което му показал. Такава продажба не била осъществена на тази дата, но заподозряното лице и служителят под прикритие постигнали договорка за продажба на определени огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях. По искане на служителят по прикритие самата продажба следвало да се осъществи на 07.08.2024 г, с която дата заподозряното лице се е съгласило.

16. На 07.08.2024 г била проведена мащабна полицейска операция, с участието на множество служители на ГДБОП. Заподозряното лице (и трето лице) се срещнали с двама служители под прикритие и им предали договорените оръжия и боеприпаси. Заподозряното лице било задържано веднага след това, в 19,40 ч. Също така били задържани още три лица; те били обискирани, били извършени множество претърсвания и изземвания в София, в село край Русе и село край Силистра.

17. Заподозряното лице било подложено на личен обиск в 21, 10 часа, като бил намерен и иззет мобилен телефон с две СИМ карти.

18. С извършването на тези претърсвания и изземвания и лични обиски започнало досъдебното производство, по реда на чл. 212 ал. 2 НПК. Предмет на главното дело е искането на Софийска градска прокуратура за одобряването му. В него се посочва, че обискът е извършено при условията на неотложност и след задържане на лицето, поради което не е имало възможност да се иска предварително разрешение от съд, като това е била единствена възможност за събиране и запазване на доказателства.

Коментар на фактичката обстановка

19. Личният обиск със сигурност не е бил извършен при условията на неотложност. Първоначалните подозрения, че заподозряното лице се занимава с търговия с оръжия и боеприпаси, довели до даването на съдебно разрешение за използване на специални разузнавателни средства против него, са били по несъмнен начин потвърдени най-късно на 01.08.2024 г., когато при лична среща между заподозряното лице и служителя под прикритие, това заподозряно лице потвърдило възможността да достави огнестрелни оръжия и боеприпаси, като незабавно предложило за продажба носеното у него огнестрелно оръжие.

20. Служителят под прикритие сам е предложил датата на сделката – 07.08.2024 г. – за да може да се организира операцията по задържането на заподозряното лице в момента на предаване на оръжията и боеприпасите. На тази дата била осъществена мащабна полицейска акция, включваща задържането на заподозряното лице, а след това и неговия обиск след това задържане.

21. Наличието на достатъчно убедителна информация за ангажираността на заподозряното лице в дейност по продажба на огнестрелни оръжия и боеприпаси още от 01.08.2024 г – или шест дни преди процесния личен обиск – води до извода, че както самото задържане, така и последвалият го личен обиск са били предварително планирани и не са били извършени при условията на неотложност.

Относно приложимото право

22. Приложимият закон е чл. 164 НПК, който гласи:

„Чл. 164. (1) Претърсване на лице в досъдебното производство без разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд или от първоинстанционния съд, в района на който се извършва действието, се допуска:

1. при задържане;

2. когато има достатъчно основание да се счита, че лицата, които присъстват при претърсването, са укрили предмети или книжа от значение за делото.

(2) Обискът се извършва от лице от същия пол в присъствието на поемни лица от същия пол.

(3) Протоколът за извършеното действие по разследването се представя за одобряване от съдията незабавно, но не по-късно от 24 часа”.

23. Съобразно текста на закона и трайната съдебна практика по прилагането му, предмет на главното дело е преценка на определени

обстоятелства, въз основа на които съдът взема решение дали да даде търсеното от прокурора одобрение на протокола за личен обиск на подсъдимия.

А тези обстоятелства са следните:

1) дали образуваното наказателно производство попада в компетентността на съда;

2) дали предмет на искането е процесуално действие, за което е предвиден съдебен контрол;

3) дали съдът е сезиран от лице, което има правомощие да направи искането;

4) дали е имало законни основания за предприемане на личния обиск – достатъчни подозрения, необходимост и съразмерност;

5) дали при осъществяване на това действие е спазено изискването за съразмерност при ограничаване на телесната неприкосновеност на обискирания;

6) дали са спазени условията за искане на предварително съдебно разрешение или последващо съдебно одобрение;

7) преобладаващата съдебна практика е установила и условието за проверка дали са спазени процесуалните изисквания по НПК относно точния начин за провеждане на личния обиск (напр. две поемни лица от същия пол, подписан от всички протокол и др.). Настоящият състав, отчитайки, че съдебният контрол по чл. 164 НПК е пряка проекция на чл. 8 ЕКПЧ, приема, че той се ограничава до преценката дали е имало законно основание за ограничаване на личната сфера на обискирания – но не и до преценка на онези елементи от процесуалното действие, които имат отношение само към доказателствената му стойност. При все това, за да избегне критиката, че приложимият закон не е бил установен в пълнота, ще изложи доводи и в тази насока.

24. Сезирацията съд прави следната преценка на тези обстоятелства установи следното:

1) разследването деяние попада в компетентността на Софийски градски съд, предвид естеството на деянието и местоизвършването му – чл. 35 ал. 2, чл. 36 и чл. 41 ал. 2 НПК; следователно съдът е компетентен да се произнесе.

2) предмет на искането е одобряване на съставен протокол за личен обиск, като самият личен обиск, съобразно чл. 164 НПК, представлява следствено действие, за извършването на което е предвидено съдебно съдействие – било искане на предварително разрешение (в общия случай), било искане на последващо съдебно одобрение (като изключение). Следователно законодателят предоставя правомощие на съда да се произнесе по това искане.

3) искането е направено от прокурор, който – като орган, ангажиран с ръководство на разследването и сам можещ да извършва действия по разследването (чл. 46 ал. 2 т. 1 и т. 2 и чл. 196 ал. 1 т. 3 и ал. 2 НПК) – е компетентен съобразно чл. 164 ал. 3 НПК да сезира съда с искане за одобрение на личния обиск.

4) при прегледа на събраните доказателства достига до еднозначен извод, че са били налице законовите основания да се пристъпи към личния обиск на процесното лице, доколкото същият е бил заподозрян в определена престъпна дейност въз основа на достатъчно убедителни данни. Нещо повече – както двамата служители на прикритие, взели участие в доверителната сделка, така и множеството служители на ГДБОП лично възприели инкриминираното деяние – продажбата на оръжията и боеприпасите. Също така обективно е можело да се очаква, че заподозряното лице би могло да държи у себе си вещи, свързани с деянието; това особено силно се отнася до личен телефон, с който евентуално е комуникирал с останалите заподозрени или с трети лица. На последно място личният му обиск е съответен на принципа на пропорционалността, доколкото ограничаването на личната му телесна неприкосновеност, осъществено с този обиск, е в относително нисък интензитет, като е оправдано от необходимостта да се установят горепосочените вещи, които биха могли да имат съществено значение за разследване на дейността на заподозрените.

5) при прегледа на протокола за личния обиск, както и на другите относими материали, съдът приема, че при осъществяването му е било запазено достойнството на обискирания и не са били предприети действия, които не са били обективно нужни за този обиск, нито такива, които да имат за цел или обективна последица неправомерно въздействие върху телесната му неприкосновеност. Действията по обиска са били ограничени само до онези части от дрехите на лицето, където обективно е можело да се очаква, че ще се намерят търсените вещи. Не са били извършени действия спрямо тялото му, които не са били обективно нужни за този обиск. Няма основание да се предполага, че в хода на личния обиск по неправомерен начин е била засегната личната сфера на заподозряното лице, респективно че са предприети действия, които да са унижаващи за него.

6) доколкото обискът е насочен към лице, което преди това е било задържано, то отпада общото условие по чл. 164 ал. 1 НПК за искане на предварително съдебно разрешение. В този случай е достатъчно да се иска последващо съдебно одобрение. Такова е било поискано в предвидения в закона срок – а именно незабавно след извършване на следствените действия и преди изтичане на 24 часовият срок от тях;

7) допълнителни доводи, изискуеми от преобладаващата съдебна практика: личният обиск е бил осъществен при спазване на правилата на НПК, относно орган, който да го осъществи, начина на извършване, спазване на

процесуални формалности, вкл. и участие на две поемни лица от същия пол като обискираното лице. Бил е съставен необходимият писмен протокол, който има всички изискуеми по НПК реквизити, с полагане на подписите на всички участници, които са имали възможност да отразят писмено своето становище; това е сторено от самото заподозряно лице. Ясно е посочено какво е установено в този личен обиск и кои вещи са иззети като веществени доказателства; последните са получили своята надлежна индивидуализация.

25. Въз основа на тези доводи сезирацията съд приема, че са налице всички предвидени в закона материални и процесуални предпоставки за одобряване на протокола за личен обиск. Нито един елемент от текста на чл. 164 НПК не води до извод за противното. Спазени са и всички други норми от НПК, които регулират обиска – чл. 137 НПК относно поемните лица; чл. 160 – 163 НПК, които се прилагат съответно (доколкото обискът е вид претърсване); чл. 236 НПК относно съставянето на протокола за личен обиск.

26. Поради това сезирацията съд възнамерява да даде исканото одобрение. Налице са всички законови условия за одобряване; не е налице нито една законова предпоставка за отказ за одобряване.

27. Единствената пречка за това е убеждението на сезирацията съд, че нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК противоречи на Конституцията. Ако се окаже, че това е така, в този случай исканото съдебно одобрение няма да бъде дадено (макар и към момента на следственото действие то да е законосъобразно, към момента на съдебната преценка на тази законосъобразност то ще се окаже извършено въз основа на станал току-що неприложим закон – казус, идентичен с този по к.д. 9/19).

Допустимост на настоящето искане в светлината на Определение № 6/27.06.2024 г. по к.д. № 19/24

28. Искането по настоящето дело е идентично с това по к.д. № 19/24. Доколкото последното бе отклонено, то е налице висока степен на вероятност, че и настоящето ще има същата съдба.

29. Това води до необходимост да се изложат доводи за неговата допустимост – именно в светлината на това доводите за отклоняване по к.д. № 19/24.

Липса на доказателствени задачи пред сезирацията съд

30. В Определение № 6/27.06.2024 г. Конституционният съд е посочил, че поставеният въпрос е от компетентността на самия сезиращ съд и на това основание е отклонил искането.

„С искане, направено на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията, сезирацията съд не може да очаква от Конституционния съд да се произнесе по въпроси от компетентността на самия сезиращ орган, както е в конкретния случай.“

31. След това се излагат доводи в тази насока. Посочва се, че според сезирацията съд липсата на законово изискване за предварително съдебно разрешение за обиск при планирано задържане води до засягане на правата на индивида; и след това се твърди:

„Това според сезирацията съд води до възможност за изключване на част от доказателствата по делото и затруднява дейността на съда по разкриване на обективната истина, както и осъществяването на наказателна репресия срещу евентуалните извършители“.

32. След това Конституционният съд е достигнал до извод:

„От изложеното следва, че в действителност вносителят, въз основа на изложените от него аргументи, въвежда като предмет на настоящото конституционно производство въпрос от изключителната правораздавателна компетентност на решаващия съдебен състав, който е свързан с допустимостта на представени по конкретното дело доказателства и с начина, по който те следва да бъдат оценени по същество“.

33. Това не е вярно. Никъде в текста на искането по к.д. № 19/24 не се коментира възможността за изключване на доказателствата, събрани при личния обиск; нито за допустимост на доказателства; нито пък за начина, по който следва да бъдат оценени по същество. Тези въпроси въобще не се обсъждат.

34. Първите два въпроса са централни за искането по к.д. № 20/24, а третият никога не е бил поставян. А производството по к.д. № 20/24 е различно.

35. Според сезирацията съд не би следвало въз основа на доводи в едно искане да се отклонява друго – при условие, че двете не са обединени. При все това – следва ясно да се посочи – Конституционният съд сам суверенно преценява какво би следвало или не би следвало при достигане на решението си да отклони нечие искане.

36. Следователно, според Конституционния съд, предмет на искането по к.д. № 19/24, са били въпроси, свързани с допустимост на доказателства и тяхната оценка по същество. Доколкото те следва да се решат от сезирацията съд, искането е отклонено.

37. Настоящото главно дело има за предмет даване или отказ да се даде съдебно одобрение на протокол за личен обиск. Този обиск и протоколът, в който е обективизирано извършването му, в аспекта на производството по чл. 164 НПК, се разглежда само като определен вид ограничаване на личната неприкосновеност на обискирания. Не се повдигат никакви доказателствени въпроси.

38. Всички възможни последици от обиска в областта на доказването са чужди на съдебното производство по чл. 164 НПК. В правомощията на съда е само да даде или да откаже да даде исканото одобрение; но не се включва каквато и да е преценка относно изключване на доказателства или относно цененето им по същество. Това са въпроси, които се поставят в други видове съдебни производства.

39. Следователно, този порок, послужил като повод за отклоняване на идентичното искане по к.д. № 19/24, предвид естеството на главното дело, не би могъл да бъде допуснат в настоящето искане.

40. Ясно следва да се посочи отново, че предмет на производството по чл. 164 ал. 1 НПК няма нищо общо нито с допустимост на доказателствата, нито с тяхното изключване, нито с преценката им по същество. Всичко това е извън предмета на преценка на сезирация съд. Предмет на настоящето производство е дали са спазени законовите изисквания за извършване на личен обиск, която преценка се обективира с даване или недаване на одобрение на протокола за вече извършения личен обиск – и нищо повече. Доказателствени проблеми, от каквото и да е естество, не се поставят, не се обсъждат и не се решават.

Относно разделението на правомощията

41. При все това може да се твърди идентичен порок – че сезирация съд иска от Конституционния съд да упражни неговата собствена правосъдна функция. А именно е възможно Конституционният съд да приеме, че предмет на настоящето искане е отговор дали сезирация съд да даде или да не даде съдебното одобрение. И на това основание да го отклони.

42. Поради което настоящият сезиращ съд изрично посочва, че този въпрос – какъв да бъде съдебният акт по чл. 164 ал. 1 НПК – ще бъде преценен и решен от сезирация съд – а не от Конституционния съд. Предмет на искането е преценка за конституционно съответствие на закон – и нищо друго. Самото прилагане на закона по главното дело е задача на сезирация съд.

43. Сезирация съд е направил собствен преглед на материалите по главното дело; достигнал е до собствен извод относно фактите по делото, довели до процесния личен обиск; след това е тълкувал и приложил относимия закон – чл. 164 НПК – към тези факти. Накрая е достигнал до ясен краен извод – че са налице законовите основания за даване на съдебно одобрение (т. 26 по-горе).

44. В нито един от тези аспекти не се търси съдействието на Конституционния съд. Всички тези фактически и правни преценки – които са задължение именно на сезирация съд, но не и на Конституционния съд – вече са извършени и резултатът им е ясно обявен.

45. Съдействието на Конституционния съд се търси единствено относно конституционното съответствие на приложимия закон. А именно дали чл. 164 ал. 1 НПК съответства или не на Конституцията. В нито един друг аспект не се търси становище, указание или каквото и да е друго действие или принос от страна на Конституционния съд.

Възможности за собствено тълкуване на оспорения закон

46. Второто основание за отклоняване е изразеното становище в искането, че са били възможни две тълкувания на оспорения закон:

„ Видно от изложеното в искането, сезирацията съдебен състав намира, че са възможни две тълкувания на оспорената законова разпоредба. Според едното (предложено и възможно според вносителя) тълкуване, събраните по реда на чл. 164, ал. 1, т. 1 НПК доказателства следва да се кредитират само в случай на неотложност, т.е., когато това е единствената възможност за тяхното запазване. Според другото тълкуване в атакуваната разпоредба е обективизиран избор на законодателя „да допусне обиск на лице без предварително съдебно разрешение само поради това, че същото това лице е задържано, без да е налице неотложен случай“..... Ето защо в хипотеза като изложената в искането, при която сезирацията състав намира, че словесната редакция на посочената законова разпоредба на чл. 164, ал. 1, т. 1 НПК [поради посочената по-горе според него липса] позволява различни тълкувания, конституционното призвание на съдебната власт по чл. 117, ал. 1 от Основния закон би могло да се уплътни, ако се констатира подобно противоречиво разбиране, то да бъде отстранено при упражняване на тълкувателната компетентност на Върховния касационен съд“.

47. В искането по к.д. № 19/24 никъде не се твърди, че оспореният закон може да се тълкува по два начина. В т. 44 – 58 се излагат доводи при какви обстоятелства е съответно или не е съответно на чл. 30 ал. 2 от Конституцията задържането да е основание за обиск, без преди това да се търси съдебно разрешение. Това са доводи в подкрепа на твърдяното конституционно несъответствие. В т. 58 (част от нея е цитирана от Конституционния съд като

довод за определено тълкуване) е достигнат до краен извод за липса на конституционно съответствие.

48. Но никъде не се твърди, че нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК, взета сама по себе си, е възможно да се тълкува по един или друг начин. И в настоящето искане не се правят такива твърдения.

49. Точно обратното. Следва ясно да се посочи, че нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК е съвсем ясна – и не позволява различно от буквалното ѝ тълкуване. А именно – когато едно лице е задържано, за неговия обиск не се иска предварително съдебно разрешение. Законът изисква единствено задържане – и нищо не казва относно това задържане, още повече такива второстепенни елементи като това дали то е планирано или не.

50. Видно от текста на закона, тази норма не е възможно да се тълкува по начин, съобразно който предварително съдебно разрешение не се иска само ако задържането е при неотложен случай и такова предварително съдебно разрешение се иска, ако това задържане е предварително планирано. Нищо в текста на закона не сочи на такава законодателна воля. Едва при съпоставяне на законовия текст с чл. 30 от Конституцията може да се достигне до извод за необходимост законът да бъде формулиран по такъв начин. Но този закон, взет сам по себе си, не би могъл да се тълкува по този начин.

51. Този вид тълкуване по своето естество е корективно тълкуване – а именно поправящо порок, допуснат от законодателя.

Относно корективното конституционно тълкуване на оспорена законова норма

52. Както е посочено по-горе, нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК, взета сама по себе си, е ясна и не позволява различно от буквалното ѝ тълкуване.

53. При все това тя – ако действително при това буквално тълкуване противоречи на Конституцията – би могла да е обект на корективно конституционно тълкуване – след което тя ще има ново, променено съдържание, което да е съответно на Конституцията.

54. И тук е мястото да се повдигне въпросът дали сезирацият съд следва сам да извърши такова корективно тълкуване – или това е правомощие на Конституционния съд. В първия случай именно на това основание Конституционният съд следва да отклони искането – както това бе сторено по к.д. № 19/24.

55. Конституционното корективно тълкуване, според становището на сезирация съд, е изключително правомощие на Конституционния съд. Не би било нито законосъобразно, нито конституциосъобразно то да бъде направено от обикновен съд.

56. На първо място подобно корективно тълкуване би било в противоречие с ясения текст на закона – чл. 46 ал. 1 ЗНА – който регулира правомощието на съда да тълкува закона. Съобразно този текст „(р)азпоредбите на нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла...”. Следователно, ако една норма е ясна, то няма място за такъв вид тълкуване, при което съдържанието ѝ се променя; само ако се твърди неяснота, тогава може да се тълкува по определен начин, така че да се достигне до различно от формулираното от законодателя правно разрешение.

57. Тълкуването, което осъществява съдът, цели да разкрие действителната воля на законодателя. Поради което съдът има правомощието за изясняващо, а не за корективно (поправящо) тълкуване.

58. В конкретния случай нормата на чл. 164 ал. 1 НПК е напълно ясна. Би било извращаване на законовия текст да се твърди, че тя съдържа неяснота.

59. На второ място конституционното корективно тълкуване е резултат от съпоставянето на законовата норма с Конституцията. То съдържа констатацията, че тя ѝ противоречи – и за да се избегне това противоречие, се пристъпя към корективно тълкуване, след което нормата вече има ново съдържание, което е конституционно съответно.

60. Следователно първият елемент от корективното конституционно тълкуване е установяване, че законова норма противоречи на Конституцията. А това е изключително правомощие на Конституционния съд – чл. 149 ал. 1 т. 2 от Конституцията.

61. В действителност корективното конституционно тълкуване е алтернатива на неприложението на законова норма, като последица от официалното ѝ обявяване за противоконституционна – чл. 151 ал. 2 изр. 2 от Конституцията. То е своеобразна проява на ускорено конституционно правосъдие.

62. Вместо Конституционният само да обяви противоконституционност на оспорената законова норма – и да спре дотук (като въз основа на изложените от него аргументи законодателят приеме нова законова норма, която да бъде конституционно съответна) – то той приема, че буквалното ѝ тълкуване, направено от сезиращия съд, е неправилно, тъй като е противоконституционно. След което пристъпя към собствено тълкуване на тази норма, за да се избегне установената противоконституционност. И след това тълкуване тя вече има ново, съществено различно съдържание, което е конституционно съответно.

63. Следователно корективното конституционно тълкуване, доколкото се основава на констатация за конституционна несъответност, е в изключително правомощие на Конституционния съд. То, по принцип, не може да бъде осъществено от обикновен съд. Той може само да го предложи на Конституционния съд – и последният следва да реши дали, на първо място,

оспореният закон действително е несъответен на конституцията и на второ място дали са налице предпоставките за корективното му тълкуване.

Примери за корективно конституционно тълкуване

64. Конституционният съд е дал доказателства за такова тълкуване – но всеки път го е правил с Решение; и в нито един случай не е изисквал от сезиращия съд сам да извърши това тълкуване.

Решение № 10/15.07.2014 г по к.д. № 4/14

65. ВКС оспорва чл. 12 от Закона за водите: „Публична държавна собственост са островите и ... (друг вид земи)...” – т.е. по императивен начин островите са обявени за публична държавна собственост. Поради това ВКС твърди, че: „(р)азпоредбата има за ефект одържавяване по отношение на земи, попадащи върху острови, които ... са били възстановени на физически лица по реда на ЗСПП” – какъвто е случаят по главното дело.

66. Конституционният съд прави собствено тълкуване на закона, като достига до извода, че този текст не се отнася до всички острови, а само за онези от тях (и онези части от тях), които до влизане в сила на закона не са придобили какъвто и да е самостоятелен правен статут: „Така възприетото в чл. 12, ал. 1 ЗВ решение на практика има значение по отношение на островите, които до влизането на закона в сила не са получили по една или друга причина правен статус в рамките на определена група недвижими имоти, тъй като позволява и те да бъдат индивидуализирани. По този начин законът урежда правното положение на островите в рамките на водния обект, в който те са се образували, доколкото този въпрос до влизането му в сила не е бил уреден по друг начин. Но в случаите, когато индивидуализацията се е състояла, тя ще продължава да произвежда действие с оглед на нуждите, за чието осъществяване вече е била извършена.”

67. Достига до този извод, доколкото буквалното тълкуване би било противоконституционно: „След като чл. 12, ал. 1 ЗВ нито отменя, нито изменя закони, от които могат да се черпят права, нещо което представлява *conditio sine qua non*, ако въобще законът иска да прави заявка да уреди по нов начин заварените правоотношения, няма как да се прави изводът, че пренормира съществуващото към момента на влизането му в сила правно положение и по-специално, че има „ефект на одържавяване”.

68. Логиката на Конституционния съд е следната – след като буквалното тълкуване на закона не отговаря на установеното от него „*conditio sine qua non*”, то е нужно корективното, силно стеснено тълкуване – след което това *conditio* вече не е приложимо.

69. Така Конституционният съд установява ново, различно приложно поле на чл. 12 ал. 1 от Закона за водите – което вече се отнася само до някои острови (и дори само за части от тях), а не за всички, какъвто е буквалният текст. Вместо да се позове на своята практика за правовата държава във формален смисъл и за качеството на законодателството – той предпочита сам да поправи законодателната грешка¹.

Решение № 4/14.05.2020 г по к.д. № 9/19

70. Оспорена е конституционната съобразност на чл. 142 ал. 1 АПК, като сезирацията съд посочва: „...на основание чл. 142, ал. 1 от АПК съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му, от което следва, че съдът следва да прецени съответствието на оспорената заповед с ... редакцията на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР преди обявяването ѝ за противоконституционна”.

71. Конституционният съд посочва:

„Върховенството на Конституцията и нейната пряка приложимост са принципите, които обвързват и задължават съдилищата да не приложат чл. 142, ал. 1 АПК в случаите, в които материалният закон, който е действал към момента на издаването на административния акт и който е предмет на спора пред съда, е обявен за противоконституционен доскато процесът е висящ и е бил спрян до произнасянето на Конституционния съд.

Поради това чл. 142, ал. 1 АПК не е в противоречие с чл. 151, ал.2 от Конституцията, а следва да се прилага във връзка с тази конституционна разпоредба така, както тя е изтълкувана с Решение № 3/2020 г. по к.д. № 5/2019 г.”

72. Следователно сезирацията съд има едно виждане как следва да се тълкува оспореният закон, съобразно което той се оказва противоконституционен – и видно от мотивите на Конституционния съд действително това съдържание на оспорения закон ще противоречи на Конституцията. Но Конституционният съд има друго виждане за неговото действително съдържание (законовият текст се прилага за едни хипотези и не се

---

¹ Възприемането на различно тълкуване на приложното поле на чл. 12 ал. 1 от Закона за водите би трябвало автоматично да направи недопустимо искането на ВКС. След като по главното дело частното лице по реституция притежава земя на остров, то несъмнено нормата на чл. 12 от Закона за водите – като е разтълкувана от Конституционния съд – не намира приложение. Дали е съответна или не на Конституцията вече няма значение. При все това Конституционният съд продължава своя анализ и установява, че установеното от него силно стеснено приложение на нормата е съответно на Конституцията.

прилага за други), съобразно което той в действителност вече не е противоконституционен. А е несъмнено, че нищо в буквалния текст на чл. 142 ал. 1 НПК не сочи на условието, поставено от Конституционния съд – а именно, че съдът не следва да приложи тази норма, ако съответният материален закон е бил обявен за противоконституционен².

Решение № 8/05.12.2023 г по к.д. № 21/2022 г

73. Оспореният закон посочва, че се отнема лицензът на охранително дружество, ако дадено лице в 30 дневен срок от точно посочено събитие – „е привлечено като обвиняем“ – не бъде заличено като съдружник. Следователно ясно е посочено, че началният момент е именно привличането като обвиняем. Видно от искането, по главното дело Постановлението за привличането като обвиняем на съдружника е съставено на 14.05.2019 г, прехвърлянето на дяловете и заличаването на съдружника е станало на 29.10.2019 г, а това Постановление му е предявено на 02.11.2019 г, без да има данни за предходно официално уведомяване.

74. Конституционният съд, обаче, първо достига до извод, че правовата държава не допуска определен срок за действие започва да тече от събитие, което за задълженото лице е неизвестно:

„Когато една конституционна и правова държава въвежда законово изискване, с чието изпълнение свързва неблагоприятни последици за неговите адресати, тя е длъжна да създаде механизъм за узнаване на съответното обстоятелство. Принципът на правна сигурност като съществено проявление на конституционния принцип на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията) изисква установеното в закона правило за поведение да е ясно, достъпно и да не предписва невъзможното, а да създава условия правните субекти да съобразяват поведението си с него”.

---

² В действителност дори и в тази хипотеза съдът следва да приложи нормата на чл. 142 ал. 1 НПК. Обявяването на съответния закон за противоконституционен води до невъзможността той да бъде приложен по делото – чл. 151 ал. 2 изр. 2 от Конституцията – и отгук до невъзможността съдът да отчете регулативното му въздействие. Съдът следва да установи от останалите правни норми коя от тях регулира фактите по спора – и да ги приложи към него, съобразно чл. 142 ал. 1 АПК, взимайки предвид редакцията им към издаване на обжалвания адм. акт.

В действителност няма място за оставяне без приложение на чл. 142 ал. 1 АПК, както приема Конституционният съд; вместо това следва да се остави без приложение противоконституционният материален закон. Действието на решението на Конституционния съд занапред - чл. 151 ал. 2 изр. 1 от Конституцията – ще направи невъзможно въобще този закон да попадне в приложното поле на чл. 142 ал. 1 АПК, ако съдът постановява своя акт поне три дни след публикуване на това решение в ДВ.

75. При това положение ще е несъмнено, че оспорената норма противоречи на Конституцията. При все това Конституционният съд пристъпя към корективно тълкуване – като приема, че оспорената норма има друго, конституционно съответно съдържание – а именно, че срокът за заличаване тече не от привличането (както е посочил законодателят), а от предявяването (както счита, че е следвало да посочи законодателят):

„Съобразно изложеното относно съдържанието на оспорената законова разпоредба следва да се приеме, че 30-дневният срок по чл. 49, ал. 1, т. 2 ЗЧОД, в рамките на който привлеченото като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер физическо лице трябва да прекрати участието си в търговското дружество, не започва да тече, ако лицето не е поставено в състояние на известност относно юридическия факт на привличането му като обвиняем, което по правило се извършва с предявяване на постановлението за привличане като обвиняем (чл. 219, ал. 4 от Наказателно-процесуалния кодекс, НПК), респ. с предявяване на протокола за първото действие по разследването съгласно чл. 219, ал. 2 НПК. Във връзка с това следва да се има предвид, че предявяването е процесуално-следствено действие, което се явява последващо привличането като обвиняем ... и следователно е необходимо привличането му като обвиняем да бъде доведено до неговото знание, за да може да съобрази поведението си със съответните правни последици, които законът свързва с този юридически факт както в наказателното производство, така и извън него.

Изясненото съдържание на разпоредбата на чл. 49, ал. 1, т. 2 ЗЧОД относно началото на предвидения в нея 30-дневен срок...”

76. Така Конституционният съд променя текста на закона – вместо „е привлечено като обвиняем”, ако се касае за нормата на чл. 49 ал. 1 т. 2, то той вече визиращ „му е предявено обвинението”. И новият, коригиран текст на закона, вече не противоречи на Конституцията³.

Възможност за корективно конституционно тълкуване

77. Видно от дадените примери, когато Конституционният съд приеме, че волята на законодателя за приемане на определено законодателно решение по принцип е конституционносъобразна, но все пак е изразена по

---

³ След това корективно тълкуване на Конституционния съд на оспорения закон би следвало искането вече да е недопустимо. След като – видно от фактите по главното дело – обвиняемият съдружник е прехвърлил дяловете си преди да му бъде предявено обвинението, то несъмнено това е станало дори преди да започне да тече 30 дневният срок. Отгук за сезирация съд няма правен интерес да научи дали нормата, в новото ѝ променено съдържание, противоречи на Конституцията – защото крайният отговор по същество не зависи от този отговор. И при все това Конституционният съд излага подробни доводи в тази насока.

неконституциосъобразен начин, то пристъпя към корективното тълкуване на законовия текст. Т.е. корективното конституционно тълкуване е начин за поправка на неудачно формулиран законов текст, без да се подменя волята на законодателя.

78. По настоящето дело тези условия не са налице. Нищо от текста на закона – било на чл. 164 НПК, било на цялостната уредба на задържането и на последиците му в НПК, не сочи, че се прави разграничение между планирано задържане и такова в неотложен случай. Поради което не може да се приеме, че законодателят е имал добро намерение да ограничи приложното поле на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК само до онези задържания, които са неотложен случай, но не го е изразил по достатъчно ясен начин.

79. Но дори и Конституционният съд да приеме обратното, то би следвало сам да достигне до извод за новото, променено съдържание на оспорената законова разпоредба – както е правил досега.

80. Но дори и Конституционният съд да приеме, че този вид тълкуване попада в компетентност на сезиращия съд, то последният изразява надеждата, че този извод би бил съпроводен и с определени указания за съдържанието на определено конституционно несъответствие, доколкото именно то е предпоставка за такова тълкуване; а установяване на конституционно несъответствие на закон е изключително правомощие на Конституционния съд.

81. В заключение – новото отклоняване на запитването с довод, че се търси тълкуване на закон, което е изключително правомощие на сезиращия съд (или на ВКС, НО), би следвало да бъде подкрепено с конкретни доводи в подкрепа на това становище, а не само въз основа на общи твърдения за разпределение на правомощията между съда и Конституционния съд.

Относно необходимостта от искането

82. Третото основание за отклоняване на искането е липсата на необходимост от него. Конституционният съд е приел, че сезиращият съд не е аргументирал тезата си, че исканото произнасяне на Конституционния съд му е нужно, за да осигури спазването на конституционно защитеното право по чл. 30 ал. 2 пр. 3 във вр. с ал. 1 от Конституцията.

„Както беше посочено, задължение на сезиращия съд е не само да прецени приложимото право, но и да обоснове убедително, че поставеният въпрос е от значение за решаването на конкретното дело, т.е. че Конституционният съд е сезиран по чл. 150, ал. 2 от Основния закон, тъй като без отговора на поставения въпрос сезиращият съд не е в състояние да

осъществи конституционносъобразно правосъдната си функция, пред каквато хипотеза не сме в конкретния случай”.

83. Сезирацият съд ясно посочва, че се нуждае от произнасянето от страна на Конституционния съд дали оспорената законова норма е съответна на Конституцията или не. Вече са извършени онези фактически и правни преценки, които са необходими, за постановяване на окончателен акт по този процесуален въпрос (т.14 – 27 по-горе). Няма основание да се приеме липса на достатъчна яснота относно фактическата обстановка; нито пък възможност за различно тълкуване и прилагане на закона. Единственият останал нерешен въпрос е за конституционното съответствие на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК.

84. Както е посочено по-горе (т. 26), налице са законовите предпоставки за уважаване на искането на прокурора за одобряване на протокола за личен обиск. Сезирацият съд няма никакви съмнения в тази насока.

85. И по-конкретно обстоятелството, че се касае за планирано задържане, е ирелевантно за преценката дали са налице основанията по чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК. Липсата на неотложен случай няма правно значение – за разлика от претърсването и изземването.

86. Следователно решението, което сезирацият съд ще вземе относно одобряване или неодобряване на протокола за личен обиск, ще зависи от доводите, които Конституционният съд изложи относно конституционното съответствие на оспорения закон.

87. Ако Конституционният съд приеме, че оспорената законова норма е съответна на Конституцията, то съдът ще постанови акт, с който ще одобри протокола за личен обиск. Обратното, независимо че са налице всички законови предпоставки, ако Конституционният съд ясно приеме, че нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК не е съответна на Конституцията, то съдът – оставяйки без приложение тази норма – ще постанови отказ да одобри този протокол. А ако Конституционният съд приеме други правно разрешение – то отново изложените от него мотиви ще бъдат в основата на бъдещия акт на сезирация съд.

88. Отново следва да се посочи, че не Конституционния съд, а сезирация съд ще реши главното дело. При все това, при постановяване на това решение, ще бъде отчетено произнасянето на Конституционния съд – ако евентуално в това произнасяне има доводи по съществуващия на поставения правен проблем. Но безусловната необходимост съдът да спазва решението или определението на Конституционния съд не води до извод, че сезирацият съд иска от Конституционния съд да осъществи неговата правосъдна функция.

89. Следователно за сезирация съд е налице ясна, безусловна и императивна необходимост първо да установи дали приложимият закон – чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК – е съответен или не на Конституцията, за да гарантира респективната конституционна съобразност на акта му по същество. Без това

произнасяне сезирацият съд не би могъл по конституциосъобразен начин да реши делото, предвид ясно заявеното убеждение, че законът противоречи на Конституцията.

90. Сезирацият съд лесно може да постанови един законосъобразен акт; за това не се нуждае от съдействието на Конституционния съд. Трудността е да постанови и конституционносъобразен акт – а това не е възможно без преценката на Конституционния съд дали приложимият закон – чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК – е конституциосъобразен или не.

Относно „липсата на...” като основание за твърдяна конституционна несъответност

91. При прегледа на Определение № 6/27.06.2024 г по к.д. № 19/24 сезирацият съд установява, че Конституционният съд по негативен начин акцентира на изтъкнатото от сезирация съд основание за твърдяната противоконституционност – а именно:

„липсата на законово изискване за предварително съдебно разрешение”, ... „липсата на определен вид съдебен контрол”, ... „се акцентира на липсата на предварително съдебно разрешение при обиск”, ... „твърдяна липса в атакуваната законова разпоредба”.

92. Този начин на формулиране на искането е съзнателен, видно от т. 17 – 30.

93. Доколкото настоящето искане самостоятелно повдига достатъчно въпроси, то този, свързан с начина на формулиране на искането с ползването на „липсата на...” само ненужно ще го затормози. Поради което в настоящето искане никъде не се посочва „липсата на...”.

Относно прилагането на чл. 21 ал. 6 ЗКС

94. Съобразно тази норма, ако Конституционният съд се е произнесъл с определение за недопустимост, то по същия предмет не може да се правят нови искания.

95. В конкретния случай предмет на настоящето искане е същият като този по к.д. № 19/24; а то е приключило с определение за отклоняване. Възможно е да се приеме, че определението за отклоняване е именно определение за недопустимост – и на това основание и настоящето искане да бъде незабавно и автоматично отклонено.

96. При все това следва да се посочи, че предходното искане бе отклонено с доводи, че то повдига въпрос за допустимост на доказателствени средства и

тяхното ценене по същество – а по настоящето искане не само изрично се акцентира, че не се повдигат никакви доказателствени въпроси, но и то е отправено по главно дело, в което е извън правомощията на съда да изразява каквото и да е становище по доказателствата.

97. В сайта на Конституционния съд не са публикувани определения по приложението на чл. 21 ал. 6 от Конституцията, в които да се посочва какво се разбира под „определение за недопустимост“. Сходни случаи не дават нужната яснота.

Искането по к.д. № 18/10 е отклонено поради предходно произнасяне с решение.

Видно от мотивите за отклоняване на искането по к.д. № 17/09, ако това искане бъде направено отново след допускане на касационната жалба за разглеждане по същество, то би било допустимо. Сходно и по к.д. № 13/22, където отново може би това искане би било прието за допустимо, ако бъде направено от съд, който разглежда спора по същество.

При отклоняването на искането по к.д. № 15/21 изрично е указано, че сезирацията съд би могъл да направи ново искане. Но в поредицата дела от 2024 г, при които всички искания от съд са отклонени, подобно указание не е направено.

Видно от к.д. № 15/23, отклоняването поради липса на мнозинство за решаване, не прави ново идентично искане недопустимо.

98. При всяко положение Конституционният съд има монопол при преценката си при какви обстоятелства да допуска за разглеждане искания. Поне според сезирация съд, не би следвало упражняването на тази преценка да направи приложението на чл. 150 ал. 2 от Конституцията прекалено трудно или дори невъзможно. А именно такава би било положението, ако едно искане е отклонено въз основа на доводи, които не фигурират в него – и след това новото искане, в което този доводи са ясно изключени – бъде отново отклонено, на основание чл. 21 ал. 6 ЗКС.

Относно ограничаване на предмета на искането

99. При прегледа на практиката на Конституционния съд по чл. 150 ал. 2 от Конституцията прави впечатление определено противоречие.

100. От една страна е задължителното условие за допустимост на искането – а именно търсенят от сезирация съд отговор на Конституционния съд следва да е необходим за решаване на делото. Ако не е необходим, сезирация съд няма правен интерес да отправи искането. Това условие несъмнено е очевидно необходимо.

101. То – според сезирация съд – би следвало да доведе до извод, че съдът може да оспори конституционното съответствие на закон само в онова негово приложение, което е налице по главното дело – но не и в другите негови приложения, които той би могъл да има в други, различни фактически случаи. Дали тези други негови възможни приложения, при други фактически обстоятелства, са съответни на Конституцията или не, няма никакво значение за решаване на делото. Тези други възможни приложения не са приложим по делото закон.

102. Искане за обявяване на противоконституционност на закон, взет абстрактно сам по себе си, с обсъждане на възможните му приложения – може да правят субектите по чл. 150 ал. 1, 3 – 5 от Конституцията – но не и съдът.

103. Но от друга страна се наблюдава, че никога съдът, упражнил правомощието си по чл. 150 ал. 2 от Конституцията, не ограничава запитването си до конкретната фактическа ситуация по главното дело – а иска пълното прогласяване на противоконституционност на оспорената законова норма – въпреки че я мотивира с доводи, относими към една изолирана фактическа ситуация. Особено впечатление прави запитването по к.д. № 9/2019 г, където относно една изключително рядка хипотеза (в хода на текущ процес по обжалване на адм. акт Конституционният съд обявява за противоконституционен материалният закон, въз основа на който е издаден този адм. акт) се оспорва конституционното съответствие на такава базисна норма като чл. 142 ал. 1 АПК.

104. Сезирацият съд счита, че е налице неудачен изказ в диспозитива в исканията, както и толерантност от страна на Конституционния съд – който извлича действителното съдържание на искането от цялостното му съдържание, а не само от диспозитива. Т.е. счита, че е очевидно не само за него, но и за Конституционния съд, че задължително по реда на чл. 150 ал. 2 от Конституцията се оспорва конституционното съответствие на определено приложение на закон – а не самият той общо и абстрактно, във всичките му възможни приложения⁴; счита, че отказът на Конституционния съд да критикува този вид диспозитиви е израз на неговата толерантност – а не на възприемането му, че именно така следва да се формулира искането.

---

⁴ Поне така следва да разбира посочването в Определение № 5/26.06.2022 г по к.д. № 12/22 относно искане, направено: „... при условията на чл. 150, ал. 2 от Конституцията. Това ограничено от предмета на делото правомощие на съставите на двете върховни съдилища е предоставено с оглед на възприетия в Конституцията специфичен „конкретен“ контрол за конституционност и се свежда до приложимия по делото закон”. След като се визира „конкретен“ контрол на „приложимия по делото закон“, то би следвало да се има предвид конкретното приложение по делото на оспорения закон – а не целият закон, във всички възможни негови евентуални приложения – които очевидно не са приложими по главното дело.

105. Поради това сезирацият съд, в искането си по к.д. № 19/24, в стремежа си да повдигне въпросът за конституционното съответствие на чл. 164 НПК именно в онова негово приложение, което е актуално за главното дело (но не и за останалите възможни приложения), формулира диспозитива на това искане така, че той да бъде съответен на мотивите. И по-конкретно – както в мотивите, така и в диспозитива си искането бе ограничено до точно определено приложение на оспорения закон (при планирано задържане), без той да се оспорва в други възможни приложения (при неотложен случай).

106. Но взимайки предвид начина, по който бе отклонено искането по к.д. № 19/24, сезирацият съд вече счита, че според Конституционния съд редовно е само онова искане, с което се атакува изцяло законова норма (или елемент от нея). Респективно евентуално би се приело за недопустимо оспорване на конституционното съответствие на закон в точно определено фактическо приложение – онова по главното дело.

107. Поради което, макар и предмет на настоящето искане да е установяване на конституционно несъответствие на нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК единствено при планирано задържане (таква са фактическите обстоятелства по главното дело; освен това доводите, изложени в подкрепа на искането, водят до еднозначен извод, че при задържане при неотложен случай не е налице противоречие с Конституцията), все пак в диспозитива му се посочва общо и абстрактно нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК.

108. В действителност може би е пресилено да се приеме, че искането до Конституционния съд по чл. 150 ал. 2 от Конституцията има мотиви и диспозитив; последните са реквизити на съдебния акт, а Конституционният съд не допуска да бъде сезиран със съдебен акт. Преди да бъде образувано к.д. № 19/24, имаше две отделни искания, под формата на Определение – всичките върнати именно поради това, че искането е под формата на съдебен акт. Едва след като заглавието на съдебния акт бе променено от „Определение” на „Искане” и в диспозитива бе премахнато „Определи”, Конституционният съд прие, че по това искане вече може да се образува конституционно дело. И при все това, когато посочва, че това искане е съобразено с формалните изисквания, все пак засвидетелства определени резерви: „...макар и да съдържа белезите на съдебното определение по н.о.х.д....”. Очевидно това е порок, който – поне в този случай – не е приет за достатъчно съществен.

109. При всяко положение, ако Конституционният съд реши за удачно да отклони искането поради противоречие между мотиви и диспозитив, в бъдещото ново искане този порок ще бъде отстранен.

Относно правото на ЕС

110. Съобразно чл. 18 ал. 3 ПОДКС искането от съд следва да съдържа не само аргументирана преценка на приложимото право, но и допълнителен елемент, относим към това приложимо право – преценка „относно последиците от действието на правото на Европейския съюз, когато оспорената разпоредба или акт е в приложното му поле”.

111. Този допълнителен елемент е дължим само ако оспорената законова норма попада в приложното поле на правото на ЕС⁵. Оттук, ако сезирацията съд установи, че казусът не попада в приложното му поле, то след като го заяви, не е длъжен да излага каквито и да е доводи относно това право.

112. След като при преценка на приложимото национално право е необходимо да се изложат доводи само относно онова национално право, което е приложимо – но не е нужно да се излагат доводи относно онова национално право, което не е приложимо, то би следвало същият критерий да се прилага и относно правото на ЕС. Все пак чл. 18 ал. 3 ПОДКС иска аргументирана преценка за приложимото, а не за неприложимото право – и този критерий е еднакво приложим и за националното, и за съюзното право.

113. Оттук, твърдението на сезирация съд, че казусът по главното дело не попада в приложното поле на правото на ЕС (вярно или не), би следвало да е достатъчно. Именно такава твърдение прави и настоящият сезиращ съд.

114. Ако действително сезирацията съд следва да направи анализ на приложимото – но не и на неприложимото право – то е логично, ако Конституционният съд приеме, че казусът в действително попада в приложното поле на правото на ЕС, да укаже на сезирация съд в кой точно аспект това е така. Така той може да посочи конкретно приложение на правото на ЕС (напр. законодателен акт). Само в този случай той може да очаква от запитващия съд да

---

⁵ В действителност национален закон не може да попада в приложното поле на правото на ЕС – доколкото последното или директно регулира определени фактически положения, или поставя изисквания към националния закон как да ги регулира (съобразно националната терминология, законът регулира обществени отношения). Следователно винаги в приложното поле на европейски законодателен акт – както и на национален закон – са само определени факти, като той им дава определено правно значение. Прилагането на един закон може да се отнася до друг закон само по изключение, което има по-скоро техническо, а не същинско регулативно действие (напр. ЗНА или закон за отмяна, изменение и допълнение на действащ закон).

Поради което под „...оспорената разпоредба ... е в приложното му поле” следва да се разбира, че оспорената национална разпоредба се отнася до такива факти, за които правото на ЕС вече е посочило, че имат конкретно правно значение или е посочило, че националният закон следва или има възможност да предвиди определено правно значение, като предоставя определена свобода на преценка.

даде анализ и на европейското правно измерение на проблема. Обратното е нелогично – да се очаква от сезирация съд най-подробен анализ защо съюзното право е неприложимо. Отново следва да се посочи, че такъв анализ се дължи на приложимото, а не неприложимото право.

115. Горните доводи следва да бъдат съпоставени с практиката на Конституционния съд – доколкото именно тя дава ценни сведения за действителното съдържание и практическо приложение на изискването на чл. 18 ал. 3 ПОДКС.

116. Най-напред следва да се посочи, че до к.д. № 14/20 въпросът за прилагане на правото на ЕС не се е поставял. До този момент Конституционният съд не е считал, че – само защото това право е приложимо *ipso iure* от сезирация го съд – той има правомощието да упражнява върху него контрол относно прилагането му. До този момент Конституционният съд е бил ангажиран с върховенството на Конституцията над закона – а не с утвърждаване на правото на ЕС в правосъзнанието на съдиите, обмислящи да го сезират.

117. Това се променя с практиката след к.д. № 14/20. По това дело първо Конституционният съд е приел с определение от 19.01.2021 г да го допусне за разглеждане, а след това на неустановена дата е поискал „преценка на европейското измерение“ на оспорения закон (както се посочва в решението си по същество), като нито този акт, нито отговорът на сезирация съд са публикувани в сайта на Конституционния съд. Поради което не е ясно дали Конституционният съд е отправил искането си за уточнение по общ или бланкетен начин или е имало определена конкретика, с посочване на даден законодателен акт.

118. По к.д. № 13/21 Конституционният съд с определение от 14.09.2021 г е установил, че в искането „не е релевирана връзката на делото пред сезирация съд с правото на Европейския съюз“; по своя инициатива посочва определени норми от ДФЕС като относими и акцентира, че в искането се излагат доводите на една от страните, свързани с приложението на Директива 2000/60. Искането е допуснато за разглеждане, като е дадена възможност на сезирация съд „да изясни релевантните последици от действието на правото на ЕС в материята, предмет на делото пред него“. Понеже сезирация съд запазва мълчание, Конституционният съд ревизира становището си – приема, че искането такова, каквото е, е достатъчно допустимо: „Макар вносителят да не е представил нови съображения в тази насока, Конституционният съд отчита, че като посочва в искането си становището на ответника по делото пред него – Министерския съвет – тричленният състав на ВАС не прави възражения относно указаната в това становище връзка на оспорения пред него акт (Тарифата) с правото на ЕС. Конституционният съд намира, че тричленният състав на ВАС споделя тази позиция на Министерския съвет при определянето на приложимото по делото пред него право“. В действителност, видно от искането, становищата на двете

страни са посочени от съда еднакво бегло и безпристрастно – без да се споделя което и да е от тях. Важното е все пак, че в този случай Конституционният съд е указал на сезиращия съд кой е приложимият законодателен акт от правото на ЕС.

119. По к.д. № 15/21 отново Конституционният съд дава указания на сезиращия съд, като ясно посочва елемент от правото на ЕС, който е приложим (отправено преюдициално запитване). След това отклонява искането, като посочва, че не е получил достатъчно удовлетворителен отговор: „... е постъпило уведомление от сезиращия субект по к.д.№15/2021г. с дата 3.12.2021г., което не съдържа допълнителни съображения, факти и обстоятелства в съответствие с дадените указания в цитирания акт на Конституционния съд”. Важното е, че и в този случай Конституционният съд е дал достатъчно конкретни указания относно анализа на правото на ЕС, който желае да получи.

120. По к.д. № 21/21 изрично, кратко и ясно е посочено: „Във връзка с прилагането на разпоредбата на чл. 18, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд /ПОДКС/ следва да се уточни, че разпоредбата на § 23 от ПЗР на ЗИД на ЗУЗСО не е в приложното поле на правото на Европейския съюз”. Едно изречение. Конституционният съд въобще не коментира въпроса – направо допуска искането и се произнася с акт по същество, без да спомене за правото на ЕС.

121. По к.д. № 12/22 в искането се излагат доводи от правото на ЕС. Конституционният съд отново не коментира това – доколкото директно отклонява искането на друго основание.

122. Идентична е ситуацията по к.д. № 13/22, като тук много подробно се посочва правото на ЕС; отново искането е отклонено на друго основание.

123. По к.д. № 21/22 в искането с пет изречения е посочено защо правото на ЕС не намира приложение (стр.7-8). Това е прието за достатъчно, като Конституционният съд не е искал по-подробна аргументация.

124. По к.д. № 8/23 в искането не се посочва правото на ЕС; Конституционният съд също не го коментира в определението си за допускане; липсва такъв анализ – а дори и посочване - и в решението му⁶.

125. По к.д. № 11/23 в искането нищо не е казано относно правото на ЕС; Конституционният съд директно го присъединява за общо разглеждане с друго дело без да повдига въпроса.

126. По к.д. № 15/23 отново правото на ЕС не се коментира и с една дума – нито в искането, нито в определението за допускане, нито в акта по същество.

---

⁶ Предмет на искането е необжалваемост на одитен доклад на Сметната палата, а главното дело е свързано с обществена поръчка; при това положение въпросът за приложение на правото на ЕС несъмнено заслужава внимание.

127. По к.д. № 6/24 в искането не се излага нищо относно правото на ЕС, като в Определение № 3/02.04.2024 се дава отговор по същество – т.е. игнорирането на правото на ЕС от страна на запитващия съд фактически няма значение.

128. По к.д. № 8/24 в искането се коментира правото на ЕС и практика на ЕСПЧ; Конституционният съд дава указания за отстраняване на пороци; след това искането е отклонено вкл. и поради „отсъствието на ясни изводи за приложимото право, в частност относно правото на Европейския съюз”. Доколкото тези указания не са публикувани, то не е ясно дали в тях се посочва конкретен законодателен акт или друг елемент от правото на ЕС; със сигурност, обаче, това не е направено в определението за отклоняване. Твърдението, че сезирацият съд не е отчетел правното значение на правото на ЕС, е общо и неконкретизирано, като липсва посочване на определен законодателен акт.

129. По к.д. № 12/24 в искането не се посочва нищо относно правото на ЕС; с разпореждане на съдията-докладчик посочва, „че е необходимо сезирацият съд по всяко дело служебно да провери дали предметът на делото и приложимите вътрешни правни норми имат връзка с правото на Европейския съюз...”. Постъпил е отговор, че правото на ЕС не намира приложение – което е мотивирано. След това искането е отклонено на основания, нямащи нищо общо с правото на ЕС.

130. По к.д. № 19/20 с няколко думи е посочено, че правото на ЕС не е приложимо, като искането е отклонено на други основания.

131. По к.д. № 20/24 в искането е направен анализ на правото на ЕС, като то е отклонено с частични доводи по същество – като въпросът за качеството на този анализ не е повдигнат.

---

132. При прегледа на тази практика на Конституционния съд (след к.д. 14/20) се установява, че той понякога игнорира липсата на анализ на правото на ЕС в искането, а друг път изисква уточнения; в някои случаи дава указания за конкретен законодателен акт или практика, а друг път не. В определени случаи приложимото *ipso iure* право на ЕС остава незасегнато и с една дума, както от сезирация съд, така и от Конституционния съд в акта му по допускане и в акта му по същество.

133. Но със сигурност поне досега не е имало случай за директно отклоняване на искането само поради това, че е направено общо и неконкретизирано заявление, че правото на ЕС не намира приложение. Поне досега, в тези случаи, Конституционния съд – освен ако не реши да разгледа искането по същество или направо да го отклони на друго основание – е давал указания (било конкретни, било общи) за установяване на въздействието на това право върху фактите по главното дело.

134. Ако евентуално Конституционният съд и в настоящия случай даде подобно указание, като посочи определен елемент от правото на ЕС, намиращ приложение по главното дело – то ще получи най-подробен анализ на приложението (или неприложението) на посочения елемент. А ако евентуално Конституционният съд поиска общо и неконкретизирано анализ на правото на ЕС, то отново ще получи съответните мотивирани доводи – защо то не намира приложение относно съдебното одобрение на личния обиск по наказателни дела. На последно място, ако този път Конституционният съд реши да развие и обогати практиката си по отклоняване на искания, като директно отклони настоящето искане поради непосочване на приложимото съюзно право, то ще бъде отправено ново искане, в което ще бъде направен опит за аргументирано посочване защо е неприложимо правото на ЕС.

Относно приложението на ЕКПЧ

135. За разлика от правото на ЕС, ЕКПЧ е подминат от Конституционният съд като източник на приложим закон⁷. А в действителност ЕКПЧ е директно приложима по силата на чл. 5 ал. 4 от Конституцията⁸ и има примат над всеки един национален закон, естествено и над Конституцията. А в настоящия случай

---

⁷ В действителност дълго време и правото на ЕС бе подминавано и все още е подминавано. Едва с изменението на чл. 18 ал. 3 ПОДКС с ДВ бр. 91/21 единствено само малка част от сезиращите субекти бяха задължени да отчетат правното му значение – като така се създава впечатлението, че според Конституционния съд то е факултативно или дори невалидно за останалите сезиращи го субекти; създава се и впечатление, че според Конституционният съд поначало е възможно, без да се отчита въздействието на правото на ЕС, да се установи точното регулативно действие на оспорения закон или на съпоставената му конституционна норма.

⁸ За разлика от правото на ЕС, от което право единствено ДЕС иДФЕС имат национално конституционно основание за директно приложение (чл. 5 ал. 4 от Конституцията), като задължителността на всички останали съюзни норми – и на тяхното тълкуване, както е направено от Съда на ЕС – произтича от самия характер на правото на ЕС (т.е. от самото него, взето самостоятелно). Именно това означава изразът, че правото на ЕС е приложимо *ipso iure* – т.е. то е приложимо самостоятелно и непосредствено, само по себе си, без да търси национално правно опосредяване, например с норма от Конституция или закон.

Следователно, от конституционна гл.т., ЕКПЧ е по-пряко приложима от правото на ЕС. Това е така, доколкото ЕКПЧ е приложима въз основа на норма от Конституцията (чл. 5 ал. 4), докато правото на ЕС – ако се касае за вторични законодателни актове – е приложимо на два етапа – първо са приложимиДФЕС и ДЕС, на основание чл. 5 ал. 4 от Конституцията, а след това останалите елементи от него са приложими самостоятелно, *ipso iure*, без да се нуждаят от конституционно или друго вътрешно законово основание или опосредяване.

оспореният закон – чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК – е въведен с ДВ бр. 70/99⁹ именно с оглед привеждане в изпълнение на националния правопорядък с чл. 8 ЕКПЧ (отново следва да се повтори, че още по своя замисъл съдебния контрол по чл. 164 НПК никога не е имал доказателствени измерения¹⁰).

136. Следователно, за действителното разбиране на естеството на съдебния контрол, предвиден при извършване на личния обиск, особено в аспекта на предварително съдебно разрешение или последващо съдебно одобрение (който въпрос е централен за настоящето искане), е неизбежно необходимо да се установи какво е съдържанието на чл. 8 ЕКПЧ, както е тълкуван от ЕСПЧ, особено в светлината на българските дела – преди и след промяната през 1999 г.

137. При все това Конституционният съд не поставя такова изискване.

138. Поради което и сезирацият съд не счита нужно да излага този вид доводи.

139. Ако евентуално Конституционният съд установи, че настоящето искане е порочно, доколкото в самото него се твърди, че приложимият закон е бил непълно изложен¹¹ – то в зависимост от избора му да даде възможност за допълване или да пристъпи към директното му отклоняване – сезирацият съд ще изложи пространни мотиви в тази насока, било като допълнение на настоящето, било в новото си искане.

140. Такива указания или отклоняване биха могли да са първа крачка към официалното признаване от страна на Конституционния съд, че правото на Съвета на Европа, особено ЕКПЧ, имат потенциала да бъдат приложимо право – като този потенциал в никакъв случай не е по-малък от този на правото на ЕС.

Относно конституционното несъответствие на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК

141. Твърди се несъответствие на тази правна норма с чл. 30 ал. 2 във вр. с ал. 1 от Конституцията.

142. Съобразно чл. 30 ал. 2 от Конституцията личният обиск представлява посегателство срещу личната неприкосновеност; съобразно чл. 30 ал. 1 тази лична неприкосновеност е признато на конституционно равнище право на

---

⁹ Чл. 138 от НПК от 1974 г, който текст, само с едно уточнение относно компетентния съд, е преписан и в настоящия чл. 164 НПК.

¹⁰ Чл. 8 ЕКПЧ защитава личната сфера и е различен от чл. 6, който се отнася до справедлив процес, елемент от който са ползването на едни или други доказателства и доказателствени средства.

¹¹ Липсва такъв елемент от него, чието правно значение е наречено „неизбежно необходимо“.

личността; отново съобразно чл. 30 ал. 2 този обиск може да се осъществи само при условията и реда, определени със закон.

143. А това води до извода, че законовата регламентация на личния обиск следва да отчита естеството на правото, ограничено¹² с извършването му. Колкото е по-съществено за личността е едно конституционно признато право, толкова по-ефективна следва да бъде неговата защита на законово ниво¹³.

144. Личният обиск засяга личната неприкосновеност. Той е поставен в една разпорежба със задържането, което засяга личната свобода, която е едно от най-съществените, основни човешки права.

145. След като несъмнено задържането е изключително тежка проявна форма на ограничаване на правата на човека, то следва да се приеме, че личният обиск е поне тежка проявна форма на засягане на тези права.

146. Оттук и изводът, че правната защита, която законодателят дължи при формулиране на условията и реда за личен обиск, следва да бъдат поне идентични с реда и условията за ограничаване на други конституционно защитени права, които са по-малощенни¹⁴.

147. Тези други конституционно защитени права са неприкосновеност на личния живот (чл. 32 ал. 1), неприкосновеност на жилището (чл. 33 ал. 1), неприкосновеност на кореспонденцията (чл. 34).

148. Когато законодателят допуска ограничаване на правата по чл. 32 – 34 от Конституцията, той предвижда като гаранция за законосъобразност предварителното съдебно разрешение; ако поради неотложността на случая такова не може да се поиска, е предвидена заместваща гаранция – последващо съдебно одобрение (чл. 159а, чл. 161, чл. 165, чл. 174 НПК и чл. 15 ЗСРС).

¹² Макар и конституционният законодател да нарича обиска „посегателство“ върху личната неприкосновеност, тук ще се посочва, че той води до „ограничаване“ на правото на лична неприкосновеност. Посегателството предполага противоправно деяние, като ограничаването предполага само частично, но не и пълно засягане на защитеното право, като оставя възможност то да бъде и законосъобразно, при определени условия.

¹³ Така Конституционният съд посочва в Определение № 7/27.06.2024 г по к.д. № 20/24: „Публичният интерес от разкриване на престъпленията оправдава в общия случай ограничения на основни права, но дори и тогава този интерес ще е толкова по-малко задоволен, колкото по-интензивна е намесата в конституционно защитената лична сфера“.

¹⁴ Използваното определение на конституционно право като „по-малощенно“ в сравнение с друго конституционно право, което е определено като „най-съществено“ е заимствано от Решение № 1/20.02.1998 г по к.д. № 17/97, където се казва: „...едно от най-съществените, основните човешки права, а именно свободата на личността ... едно по-малощенно право, каквото е тайната на кореспонденцията и другите съобщения“.

149. След като осигурява този стандарт за защита на по-малоценните конституционно защитени права (тези по чл. 32 – 34), то законодателят е конституционно задължен да осигури поне същия стандарт на защита и за по-същественото конституционно право – това на личната неприкосновеност по чл. 30 ал. 1, с проявна форма на ограничаването му чрез личния обиск по ал. 2.

150. Така се установява следният конституционен стандарт, на който следва да отговаря законът, който – в изпълнение на чл. 30 ал. 2 от Конституцията – регулира условията и реда за личен обиск: Условията и реда за извършване на личен обиск не следва да са по-неблагоприятни от условията и реда за ограничаване на конституционно защитените права по чл. 32-24.

151. Установените от законодателя ред и условия за ограничаване на правата по чл. 32 – 34 от Конституцията съдържат два елемента – предварително съдебно разрешение или последващо съдебно одобрение, ако случаят е неотложен. Следователно и личният обиск следва – като минимум – да им отговаря.

152. Първият елемент от този конституционен стандарт е предварителното съдебно разрешение. И той е предвиден в чл. 164 ал. 1 НПК за личния обиск. Налице е конституционно съответствие. По главното дело, обаче, няма предварително съдебно разрешение

153. Но вторият не е налице. Законодателят предоставя правомощието на разследващите органи да пристъпят към личен обиск при задържане – чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК.

154. Тази законова регламентация – личен обиск при задържане – противоречи на стандарта, който е установил конституционният законодател (т. 150 по-горе). След като при по-малоценните конституционно защитени права – тези по чл. 32 – 34 – задържането не е основание за ограничаването им, то е конституционно несъответно задържането да бъде основание за ограничаването на по-същественото конституционно право – това по чл. 30 ал. 1 (лична неприкосновеност).

155. В действителност не може да се постави знак на равенство – от гл.т. на осигуряване на конституционна защита – между задържането и предварителното съдебно разрешение. Това е така, доколкото предварителното съдебно разрешение е специално предвидено от законодателя правно средство за защита на конституционно защитено лично право; за сметка на това задържането е фактическо действие, което не преследва защита на правата на задържаното лице.

156. Следователно нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК, която предвижда задържането като основание за личен обиск, противоречи на чл. 30 ал. 2 във вр. с ал. 1 от Конституцията.

157. Сезирацият съд подчертава, че твърди конституционно несъответствие на позитивна законова уредба (такава, каквато е), а не на негативна (липсваща законова уредба).

158. Сезирацият съд твърди, че обискът при задържане, взет сам по себе си, противоречи на Конституцията. Не твърди, че този обиск противоречи поради липсата на предварително съдебно разрешение за осъществяването му. Това предварително съдебно разрешение е коментирано като установяване на конституционен стандарт за защита (т. 150 по-горе), под който е конституционно несъответно законодателят да слиза – и след това е посочено, че задържането, като съществено различно от предварителното съдебно разрешение, не отговаря на този конституционен стандарт.

159. Този извод не може да бъде опроверган от обстоятелството, че законодателят е предвидил последващо съдебно одобрение на личния обиск, осъществен при задържане.

160. Тук отново следва да се приложи установеният конституционен стандарт за защита (т. 150 по-горе). След като при по-малоценните конституционно защитени права законодателят е предвидил последващото съдебно одобрение само при неотложен случай, то и при по-същественото конституционно защитено право на лична неприкосновеност последващото съдебно одобрение ще бъде конституционно оправдано само при неотложен случай. А задържането не винаги се осъществява при неотложен случай; то несъмнено не е такова, ако е планирано – какъвто е случаят по главното дело.

161. Следователно предвиденият от законодателя последващ съдебен контрол не е достатъчен; установеният по-горе конституционен стандарт за защита остава непостигнат.

Особено искане

162. Сезирацият съд отправя молба към Конституционния съд при достигане на извод за определен недостатък в настоящето искане, който прави невъзможно разглеждането му по същество, да посочва точката от него, в която е обективиран този недостатък. Това ще даде възможност за поправянето му в новото искане по същия въпрос.

163. Излагането само на общи теоретични доводи за допустимостта на исканията по чл. 150 ал. 2 от Конституцията ще създаде неяснота дали тези изисквания са били спазени или не са били спазени в настоящето искане, респективно в кой аспект някои или всички те не са били спазени. А това ще доведе до още по-широкообхватно ново искане, в което се обсъждат най-вече процесуални въпроси за допустимостта.

164. Действителната цел на института по чл. 150 ал. 2 от Конституцията е гарантиране на върховенството на Конституцията над закона. За да бъде постигната, Конституционният съд би следвало да отклонява недопустимите искания с такива доводи, които дават обективна и реална възможност пороците да бъдат отстранени – ако това поначало е възможно.

165. В този аспект едно ясно изявление от страна на Конституционния съд, че нормата на чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК принципно и в нито един аспект не би могла да бъде несъответна на чл. 30 ал. 1 и ал. 2 от Конституцията, ще доведе до яснота по този въпрос.

Поради което и на основание чл. 150 ал. 2 от Конституцията, Софийски градски съд, Наказателно отделение, 16 състав,

ОТПРАВЯ ИСКАНЕ

до Конституционния съд на Република България за установяване на несъответствие между чл. 164 ал. 1 т. 1 НПК и чл. 30 ал. 2 във вр. с ал. 1 от Конституцията

Искането е окончателно.

